

Wybory

**do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
13 października 2019 r.**

**Szkolenie
członków obwodowych komisji wyborczych**

**Przygotowanie
i przeprowadzenie głosowania**

Opracowanie:

© Krajowe Biuro Wyborcze

INFORMACJE OGÓLNE – CZŁONKOWIE OKW

2

Zgodnie z art. 161 § 1 Kodeksu wyborczego wytyczne Państwowej Komisji Wyborczej są wiążące dla komisji niższego stopnia. **Dlatego też członkowie OKW zobowiązani są przestrzegać wszystkie uchwały PKW, a w szczególności zapoznać się z całością wytycznych załączonych do uchwały nr 210/2019 PKW i bezwzględnie je stosować oraz posiadać w lokalu wyborczym w dniu głosowania.**

Wytyczne PKW zostały podzielone na rozdziały i punkty oraz zawierają na wstępie spis treści ułatwiający korzystanie z Wytycznych.

W razie wystąpienia sytuacji, w której powstaje wątpliwość, jak OKW powinna postąpić należy skorzystać z posiadanego wydruku Wytycznych PKW.

ZADANIA OKW

3

- 1) Przeprowadzenie głosowania w obwodzie;**
- 2) Czuwanie w dniu wyborów nad przestrzeganiem prawa wyborczego w miejscu i czasie głosowania;**
- 3) Ustalenie wyników głosowania w obwodzie i podanie ich do publicznej wiadomości;**
- 4) Przesłanie wyników głosowania do okręgowej komisji wyborczej;**
- 5) Inne czynności określone w Kodeksie wyborczym, w tym:**
 - a/ przygotowanie pakietu wyborczego na wniosek wyborcy niepełnosprawnego;**
 - b/ sprawdzenie przygotowania lokalu wyborczego;**
 - c/ odbiór i zabezpieczenie kart do głosowania, formularzy protokołu, spisu wyborców, pieczęci komisji, obwieszczeń i innych materiałów;**
 - d/ przekazanie urzędnikowi wyborczemu dokumentów z pracy Komisji i pieczęci Komisji.**

ORGANIZACJA I TRYB PRACY OKW

4

- 1) Członkowie OKW mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach, szkoleniach i innych pracach OKW, w szczególności w przeprowadzeniu głosowania i ustaleniu wyników głosowania;
- 2) OKW podejmuje rozstrzygnięcia w obecności co najmniej połowy swego składu, w tym przewodniczącego lub jego zastępcy;
- 3) OKW podejmuje rozstrzygnięcia większością głosów - w razie równej liczby rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia;
- 4) Rozstrzygnięcia OKW mogą mieć formę odrębnych uchwał lub wpisów do protokołu;

ORGANIZACJA I TRYB PRACY OKW

5

Z posiedzenia OKW sporządza się protokół, w którym podaje się:

- a/ porządek obrad,
- b/ imiona i nazwiska uczestników,
- c/ podjęte rozstrzygnięcia i ustalenia.

Do protokołu dołącza się podjęte uchwały;

Uchwały OKW, protokoły głosowania, zaświadczenia dla członków OKW usprawiedliwiające nieobecność w pracy i inne dokumenty OKW zgodnie z uchwałą nr 210/2019 PKW - Wytycznymi PKW oraz karty do głosowania opatrywane są pieczęcią obwodowej komisji wyborczej.

Zadania przewodniczącego komisji

6

Kierowanie pracami OKW, a w szczególności:

- 1/ zwoływanie posiedzeń OKW i przewodniczenie im;
- 2/ podpisywanie uchwał podjętych na posiedzeniach oraz pism i innych dokumentów, z wyjątkiem zastrzeżonych w przepisach do podpisania przez wszystkich członków OKW obecnych na posiedzeniu;
- 3/ czuwanie nad przestrzeganiem tajności głosowania i w tym celu wyznaczenie członka OKW, który przebywając w bezpośredniej bliskości urny zapewnia jej nienaruszalność oraz przestrzeganie przez wyborców zasad wrzucania kart do urny *(aby strona zadrukowana była niewidoczna)*;

Zadania przewodniczącego komisji – cd.

7

- 4/ odpowiedzialność za utrzymanie porządku i spokoju w lokalu wyborczym, w tym żądanie opuszczenia lokalu przez osoby naruszające porządek i spokój, a w razie potrzeby zwrócenie się do miejscowego komendanta komisariatu Policji o zapewnienie koniecznej pomocy;
- 5/ czuwanie nad przestrzeganiem zakazu prowadzenia w jakiejkolwiek formie agitacji wyborczej w lokalu wyborczym i na terenie budynku, w którym znajduje się ten lokal;
- 6/ informowanie mężów zaufania, obserwatorów społecznych i międzynarodowych o przysługujących im prawach i wskazanie im miejsca do obserwacji pracy OKW;
- 7/ podpisywanie zaświadczeń dla wyborców potwierdzających wzięcie udziału w głosowaniu lub odmowę wydania karty do głosowania – *pkt 52-54 Wytycznych PKW*;
- 8/ podpisywanie adnotacji czynionych w spisie wyborców oraz dodatkowego formularza spisu wyborców – *pkt 38 ppkt 3, pkt 39 i 40 Wytycznych PKW*;
- 9/ niezwłoczne powiadomienie komisarza wyborczego o wystąpieniu przyczyny wygaśnięcia członkostwa w OKW.

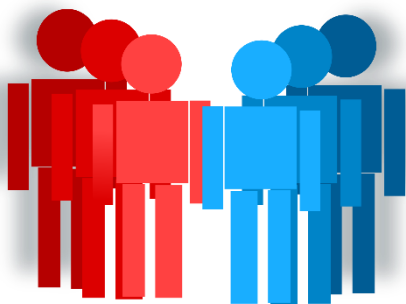
ORGANIZACJA I TRYB PRACY OKW

8

Obowiązki przewodniczącego OKW

**W razie nieobecności przewodniczącego
jego obowiązki pełni
zastępca przewodniczącego**

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA CZŁONKÓW OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

9

OBOWIĄZKI:

- 1) Członkowie OKW mają obowiązek uczestniczenia w szkoleniach oraz posiedzeniach i innych pracach OKW, w szczególności w przeprowadzeniu głosowania i ustaleniu wyników wyborów;
- 2) W razie niemożności wzięcia udziału w pracach OKW, zwłaszcza w dniu wyborów, członek OKW jest obowiązany powiadomić jak najwcześniej przewodniczącego OKW;
- 3) Członkowie OKW nie mogą prowadzić agitacji wyborczej na rzecz poszczególnych kandydatów oraz list kandydatów:
 - a/ w lokalu wyborczym;
 - b/ w trakcie czynności podejmowanych przez OKW;
 - c/ w trakcie przygotowań do prac OKW;

OBOWIĄZKI I UPRAWNIENIA CZŁONKÓW OBWODOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ

10

UPRAWNIENIA:

- 1) Do 5 dni zwolnienia od pracy z zachowaniem prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz uprawnień ze stosunku pracy, z wyjątkiem prawa do wynagrodzenia;
- 2) Ochrona prawna przewidziana dla funkcjonariuszy publicznych;

ZADANIA OKW PRZED DNIEM WYBORÓW

II posiedzenie odbywa się, jeśli poniższe czynności nie zostały ustalone na pierwszym posiedzeniu:

- Omówienie organizacji pracy przed i w dniu wyborów;
- Ustalenie godziny rozpoczęcia pracy OKW w dniu głosowania.

Posiedzenie to odbywa się nie później niż w przeddzień głosowania.

CZŁONKOWIE OKW w dniu głosowania:

12

- są obowiązani nosić w widoczny sposób **identyfikatory**;
- nie mogą udzielać **wyborcom pomocy w głosowaniu**, z wyjątkiem udzielania głosującym informacji o zmianach kandydatów na karcie do głosowania;
- na wniosek wyborcy OKW jest obowiązana **wyjaśnić mu sposób głosowania** oraz warunki ważności głosu, zgodnie z informacją umieszczoną na karcie do głosowania.

MĘŻOWIE ZAUFANIA – pkt 3-12 Wytycznych PKW

13

- 1 komitet wyborczy - 1 mąż zaufania
- wyłącznie pełnoletni obywatel polski posiadający pełnię praw obywatelskich;
- **wyznaczony przez pełnomocnika wyborczego** komitetu wyborczego, który zarejestrował listę kandydatów na posłów lub kandydata na senatora **w danym okręgu wyborczym**;
- mogą być obecni w lokalu wyborczym od chwili rozpoczęcia pracy (przed rozpoczęciem głosowania);
- mężowie zaufania danego komitetu mogą zmieniać się w ciągu pracy OKW **tylko do czasu zamknięcia lokalu wyborczego. Po zakończeniu głosowania, mężowie zaufania nie mogą się zmieniać**;
- **zobowiązani są nosić identyfikator w lokalu OKW.**

Identyfikatory nie mogą zawierać elementów kampanii wyborczej.

WZÓR ZAŚWIADCZENIA DLA MĘŻA ZAUFANIA

ZAŚWIADCZENIE DLA MĘŻA ZAUFANIA

14

Ja
(imię - imiona i nazwisko)

jako pełnomocnik wyborczy – osoba upoważniona przez pełnomocnika wyborczego*, działając w imieniu:

Nazwa komitetu

zaświadczam, że Pan / Pani:

Imię		Drugie imię		Nazwisko	
Numer ewidencyjny PESEL					

został(-a) wyznaczony(-a) na męża zaufania do:

..... W **
(nazwa komisji wyborczej i, w przypadku obwodowej komisji wyborczej, jej numer) (miejscowość)

w wyborach
(nazwa wyborów)

zarządzonych na dzień
(data wyborów)

.....
(podpis pełnomocnika lub osoby upoważnionej)

* Jeżeli zaświadczenie wystawiła osoba upoważniona przez pełnomocnika, zaświadczenie należy okazać właściwej komisji wyborczej łącznie z kopią udzielonego upoważnienia.

** W przypadku wyznaczenia męża zaufania do obwodowej komisji wyborczej zaświadczenie dotyczy zarówno obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, jak i obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie, chyba że zostanie w nim wskazana tylko jedna z tych komisji.

Załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 lipca 2018r. (M. P. z 2018 r. poz. 822)

- Zaświadczenie podpisuje pełnomocnik wyborczy lub osoba upoważniona przez pełnomocnika, wówczas należy okazać OKW kserokopię upoważnienia;
- Zaświadczenia mogą różnić się między sobą wyglądem i układem graficznym, ale ich treść musi odpowiadać wzorowi ustalonemu przez Państwową Komisję Wyborczą;
- OKW sprawdza tożsamość męża zaufania.

MĘŻOWIE ZAUFANIA

15

Mężem zaufania nie może być:

- kandydat w wyborach
- członek komisji wyborczej
- pełnomocnik wyborczy i pełnomocnik finansowy
 - urzędnik wyborczy
 - komisarz wyborczy

Mężowie zaufania nie mogą:

- 1) wykonywać żadnych czynności członka OKW;
- 2) pomagać wyborcom w głosowaniu ani udzielać im wyjaśnień;
- 3) liczyć, ani przeglądać kart do głosowania przed rozpoczęciem głosowania, w trakcie głosowania i po jego zakończeniu, tj. **nie mogą mieć żadnego kontaktu fizycznego z kartami do głosowania – nie mogą dotykać kart – w żadnym momencie;**

Niedopuszczalne jest utrudnianie przez członków OKW obserwacji mężom zaufania wszystkich wykonywanych czynności.

MĘŻOWIE ZAUFANIA - UPRAWNIENIA

16

Mężowie zaufania mają prawo w szczególności:

- 1) być obecni podczas wszystkich czynności OKW, do której zostali wyznaczeni;
- 2) być obecni w lokalu wyborczym w czasie przygotowania do głosowania, w trakcie głosowania i podczas ustalania wyników głosowania oraz sporządzania protokołów;
- 3) obserwować liczenie głosów i ustalenie wyników głosowania przez OKW;
- 4) zgłaszać przewodniczącym komisji na bieżąco uwagi i zastrzeżenia;
- 5) wносить na piśmie uwagi do protokołów głosowania, **z wymienieniem konkretnych zarzutów. Wniesione uwagi muszą być podpisane w protokole przez męża zaufania**;
- 6) występować o wydanie kopii protokołów głosowania;
- 7) być obecni przy przewożeniu i przekazywaniu protokołów głosowania.

Wykonywanie uprawnień mężów zaufania nie może utrudniać pracy OKW, zakłócać powagi głosowania ani naruszać jego tajności, nawet jeśli wyborca w lokalu lub będący za osłoną poprosi o pomoc męża zaufania.

MĘŻOWIE ZAUFANIA - UPRAWNIENIA

17

W dniu głosowania:

- od momentu rozpoczęcia pracy przez OKW do czasu rozpoczęcia głosowania

oraz

- w okresie od zamknięcia lokalu wyborczego do czasu podpisania protokołów głosowania

czynności komisji mogą być rejestrowane (bez transmisji !!!) przez mężów zaufania z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących (art. 42 § 5 Kodeksu wyborczego).

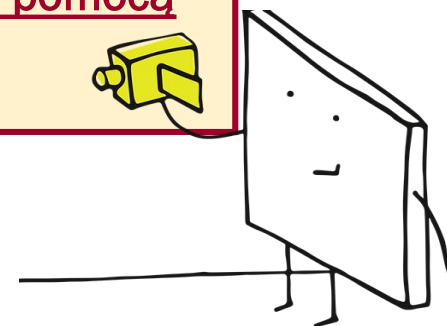
Materiały zawierające zarejestrowany przebieg czynności na wniosek męża zaufania, rejestrującego te czynności, mogą zostać zakwalifikowane jako dokumenty z wyborów. W przypadku, **gdy mąż zaufania złoży wniosek o dołączenie zarejestrowanego przez niego materiału jako dokument z wyborów**, komisja pakuje go, opieczętowuje oraz przekazuje z innymi dokumentami z wyborów m.in. spisem wyborców – pkt. 136 Wytycznych PKW.

MĘŻOWIE ZAUFANIA - UPRAWNIENIA

18

Obserwacja czynności wykonywanych przez OKW w trakcie głosowania, tj. w okresie od jego rozpoczęcia o godz. 7⁰⁰ do czasu jego zakończenia do godz. 21⁰⁰, z zastrzeżeniem, że nie zostało ono przedłużone, nie uprawnia mężów zaufania do utrwalania pracy OKW za pomocą żadnych urządzeń rejestrujących.

Przewodniczący OKW powinien ustalić i przekazać przybyłym kwestie organizacyjne związane z wykonywaniem funkcji męża zaufania.

OBSERWATORZY SPOŁECZNI

– pkt 13-17 Wytycznych PKW

19

Prawo wyznaczenia po jednym obserwatorze społecznym do OKW mają stowarzyszenia i fundacje wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego, które w swoim statucie mają zapisaną realizację co najmniej jednego z celów:

- troskę o demokrację**
- o prawa obywatelskie**
- o rozwój społeczeństwa obywatelskiego.**

Nie ma przy tym znaczenia, w jaki sposób zostaną one zapisane (jakie sformułowania zostaną użyte) w statucie.

ZAŚWIADCZENIE DLA OBSERWATORA SPOŁECZNEGO

20

ZAŚWIADCZENIE DLA OBSERWATORA SPOŁECZNEGO

Ja
(imię - imiona i nazwisko)
działając w imieniu organu uprawnionego do reprezentowania na zewnątrz stowarzyszenia/fundacji,¹⁾
do którego(-ej) celów statutowych należy troska o demokrację, prawa obywatelskie i rozwój społeczeństwa
obywatelskiego:

Nazwa stowarzyszenia lub fundacji	
Numer KRS	

zaświadczam, że Pan / Pani:

Imię		Drugie imię		Nazwisko	
Numer ewidencyjny PESEL					

został(-a) wyznaczony(-a) na obserwatora społecznego do:

..... W¹⁾
(nazwa komisji wyborczej i w przypadku obwodowej komisji wyborczej, jej numer) (miejscowość)

w wyborach
(nazwa wyborów)

zorganizowanych na dzień
(data wyborów)

.....
(podpis osoby uprawnionej)

*) niepotrzebne skreślić lub pominąć

¹⁾ W przypadku wyznaczenia obserwatora społecznego do obwodowej komisji wyborczej zaświadczenie dotyczy zarówno obwodowej komisji wyborczej ds. przeprowadzenia głosowania w obwodzie, jak i obwodowej komisji wyborczej ds. ustalenia wyników głosowania w obwodzie, chyba że zostanie w nim wskazana tylko jedna z nich.

- Obserwator społeczny przedstawia przewodniczącemu OKW zaświadczenie podpisane przez osobę działającą w imieniu organu uprawnionego do reprezentowania na zewnątrz stowarzyszenia/fundacji oraz dokument tożsamości.
- Zaświadczenia mogą różnić się układem graficznym, ale ich treść musi odpowiadać wzorowi ustalonemu przez PKW (M.P. z 2018 r. poz. 795).
- OKW sprawdza tożsamość obserwatora społecznego.

Sprawdzenia można dokonać w wyszukiwarce Ministerstwa Sprawiedliwości na stronie internetowej

<https://ekrs.ms.gov.pl/web/wyszukiwarka-krs>

Obserwatorem społecznym może być osoba spełniająca warunki określone dla męża zaufania (slajdy nr 14 akapit 1 i nr 16, akapit 1).

Obserwatorzy społeczni mają takie same uprawnienia jakie przysługują mężom zaufania **z wyjątkiem:**

- 1) wnoszenia uwag do protokołów głosowania;
- 2) obecności przy przewożeniu i przekazywaniu protokołów głosowania.

OBECNOŚĆ DZIENNIKARZY W LOKALU WYBORCZYM – pkt 19 Wytycznych PKW

22

- ważna legitymacja dziennikarska lub inny dokument potwierdzający reprezentowanie redakcji;
- obowiązek zgłoszenia obecności przewodniczącemu OKW oraz stosowanie się do zarządzeń mających na celu zapewnienie powagi i tajności głosowania;
- zakaz przeprowadzania wywiadów w lokalu w którym odbywa się głosowanie;
- zakaz przebywania w lokalu wyborczym przed rozpoczęciem głosowania oraz po jego zakończeniu.

NAZWA
podtytuł pisma

LEGITYMACJA PRASOWA

nr/.....

Zaświadczam, że Pan/i

legitymująca/się dowodem osobistym
nr
wydanym przez

jest redaktorem miesięcznika kulturalnego
NAZWA

Proszę o okazanie pomocy przy
zbieraniu dla nas materiałów prasowych.

Xawery Ygerkowski
redaktor naczelny

legitymacja ważna do końcar

Po uzyskaniu zgody przewodniczącego OKW oraz osób, których wizerunek jest utrwalany, w tym członków komisji, dopuszczalne jest **sfilmowanie** i **sfotografowanie momentu oddania głosu**.

Za zgodą Okręgowej Komisji Wyborczej przewodniczący OKW zezwala na sfilmowanie i sfotografowanie przez dziennikarzy momentu otwierania przez OKW urny wyborczej i wyjmowania z niej kart do głosowania. Po wykonaniu tej czynności dziennikarze obowiązani są niezwłocznie opuścić lokal OKW.

LOKAL WYBORCZY – pkt 20 – 26 Wytycznych PKW

24

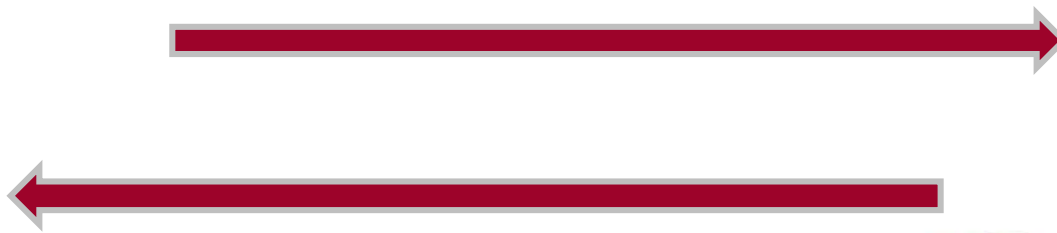
Lokal OKW powinien być — w miarę możliwości — tak urządzony, aby wyborca, po otrzymaniu karty do głosowania kierował się bezpośrednio do miejsca za osłoną, a następnie w stronę urny.

Za przygotowanie lokalu wyborczego odpowiedzialny jest wójt, a **zadaniem OKW jest bezwzględny obowiązek sprawdzenia tego przygotowania** postępując w sposób opisany w pkt 20-26 Wytycznych PKW. **OKW zwraca szczególną uwagę na potrzeby osób niepełnosprawnych.**

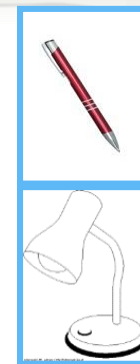
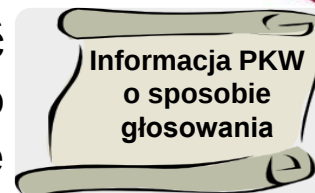
LOKAL WYBORCZY

Pomieszczenia lub osłony do tajnego głosowania powinny być przygotowane w odpowiedniej liczbie dla sprawnego przebiegu głosowania, łatwo dostępne, umożliwiające nieskrępowane i tajne głosowanie, wyposażone w przybory do pisania, dobre oświetlenie oraz plakat informacyjny PKW o sposobie głosowania.

Kontrola stanu wyposażenia lokalu, w tym czy jest godło, dostęp do telefonu oraz oznakowania budynku.

Termin - uzgodnić z wójtem, nie później niż w przeddzień głosowania skontrolować stan wyposażenia lokalu oraz oznakowania budynku. O brakach zawiadomić wójta, a później sprawdzić czy zostały one usunięte.

W LOKALU WYBORCZYM POWINNY BYĆ UMIESZCZONE URZĘDOWE OBWIESZCZENIA I INFORMACJE O:

(pkt 22 – 23 Wytycznych PKW)

26

- numerze i granicach okręgu wyborczego do Sejmu RP i liczbie posłów wybieranych w tym okręgu oraz o numerze i granicach okręgu wyborczego do Senatu RP oraz siedzibach okręgowych komisji wyborczych;
- numerach i granicach obwodów głosowania oraz siedzibach OKW;
- zarejestrowanych w danym okręgu wyborczym listach kandydatów na posłów i zarejestrowanych kandydatach na senatora;
- sposobie głosowania i warunkach ważności głosu;
- składzie OKW;
- ewentualne informacje o skreślonych kandydatach na posła lub senatora, których nazwiska znajdują się na kartach do głosowania;
- ewentualne informacje o unieważnieniu rejestracji listy kandydatów na posłów, która znajduje się na karcie do głosowania wraz z informacją o warunkach ważności głosu na takiej karcie.

OKW ma obowiązek sprawdzenia, czy w lokalu i w budynku, w którym mieści się lokal wyborczy są umieszczone hasła, napisy lub ulotki oraz inne materiały o charakterze agitacyjnym, które nie mogą być tam umieszczone w dniu wyborów (art. 107 § 2 Kodeksu wyborczego).

Kontrolę należy przeprowadzić w przeddzień głosowania oraz przed rozpoczęciem głosowania i w czasie głosowania. **W razie potrzeby OKW usuwa materiały agitacyjne we własnym zakresie lub prosi o usunięcie wójta oraz informuje urzędnika wyborczego o tym fakcie.**

Hasła, napisy lub ulotki agitacyjne umieszczone w pobliżu budynku, w którym znajduje się lokal wyborczy np. bezpośrednio przed wejściem na teren budynku lub w bezpośrednim sąsiedztwie, lecz poza jego terenem, nie naruszają przepisów Kodeksu wyborczego i nie mogą być usuwane przez członków OKW.

ZADANIA OKW PRZED DNIEM WYBORÓW

- pkt 27-33 Wytycznych PKW

(najpóźniej w przeddzień – odbiór materiałów)

28

co najmniej 1/2 składu komisji, w tym przewodniczący lub zastępca

- karty do głosowania:
 - przeliczyć, sprawdzić czy są prawidłowo wydrukowane, zwrócić uwagę na błędy, usterki drukarskie itp., czy zawierają wszystkie listy kandydatów i kandydatów zarejestrowanych w danym okręgu;
 - sprawdzenia kompletności kart OKW dokonuje na podstawie obwieszczeń właściwych Okręgowych Komisji Wyborczych;
- formularze protokołów głosowania – 4 egz. dla każdego wyborów;
- formularze zaświadczeń o udziale w głosowaniu;
- pieczęć okrągła OKW – **WŁAŚCIWA !** (patrz pkt 28 Wytycznych PKW)
- spis wyborców;
- lista wyborców, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania (jeśli były udzielone);

ZADANIA OKW PRZED DNIEM GŁOSOWANIA

(najpóźniej w przeddzień – odbiór materiałów – c.d.)

29

co najmniej 1/2 składu komisji, w tym przewodniczący lub zastępca

- **osłony na spis wyborców, zapewniające ochronę danych osobowych osób ujętych w spisie;**
- materiały biurowe (przybory do pisania, poduszka do stempli, taśma klejąca, papier, worki i inne opakowania zbiorcze, a także plomby wyborcze).

Odbiór dokumentów i materiałów należy protokolarnie potwierdzić wymieniając ich rodzaj i ilość, w tym liczbę otrzymanych kart do głosowania odrębnie w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP.

Oryginał protokołu - dla organu przekazującego, a kopia pozostaje w dokumentach OKW.

- Karta do głosowania w wyborach do Sejmu RP – jest tylko jedną kartą, zadrukowaną jednostronnie, z nazwiskami kandydatów drukowanymi na szarym tle.
- Karta do głosowania w wyborach do Senatu RP – jest tylko jedną kartą zadrukowaną jednostronnie, z nazwiskami kandydatów drukowanymi na żółtym tle.
- Każda karta do głosowania ma oznaczone miejsce do umieszczenia odcisku pieczęci OKW obok wydrukowanej pieczęci Okręgowej Komisji Wyborczej.

Karta do głosowania w wyborach do Sejmu RP

Nakładka na kartę do głosowania w wyborach do Sejmu RP

[illegible]

KARTY DO GŁOSOWANIA I NAKŁADKI

32

Karta do głosowania w wyborach do Senatu RP

KARTA DO GŁOSOWANIA
w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu r.
KANDYDACI NA SENATORA

Okręg wyborczy nr ...

6,00 mm

6,00 mm

36,70 mm

41,20 mm

01

(nazwisko i imię - imiona)

zgłoszony/a przez

(nazwa lub skrót nazwy komitetu wyborczego)

02

12,00 mm

9,00 mm

9,00 mm

03

04

05

06

07

28,00 mm

08

09

10

Informacja

1. Znajdź kandydata, na którego chcesz zgłasować.
2. Postaw znak „X” w kratce **wyłącznie** przy nazwisku tego kandydata.
3. Jeżeli postawisz znak „X” przy nazwisku więcej niż jednego kandydata, Twój głos będzie nieważny.
4. Znak „X” to co najmniej dwie linie przecinające się wewnątrz kratki.

pieczęć okrągłej komisji wyborczej

Nakładka na kartę do głosowania w wyborach do Senatu RP

Nakładka na kartę do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
(opis jak powyżej alfabetem Braille'a)

155,00 mm

210,40 mm

189,60 mm

40,00 mm

7,00 mm

36,80 mm

7,00 mm

11,00 mm

27,50 mm

20,80 mm

55,60 mm

147,00 mm

40,00 mm

55,70 mm

155,00 mm

40,00 mm

Nakładka na kartę do głosowania w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Przewodniczący OKW najpóźniej w przeddzień głosowania ustala z operatorem informatycznej obsługi OKW miejsce i harmonogram pracy, z uwzględnieniem konieczności:

- 1) przekazania w trakcie głosowania informacji o frekwencji;**
- 2) wprowadzenia wszystkich danych z projektów protokołów głosowania (odrębnie w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP;**
- 3) transmisji danych z protokołów głosowania podpisanych przez członków OKW do WOW.**

Operatorzy OKW posiadają, przekazane przez koordynatora gminnego ds. informatyki, loginy i hasła dostępu do systemu informatycznego Wsparcie Organów Wyborczych (WOW) i mają obowiązek ich zabezpieczenia przed dostępem innych osób.

GŁOSOWANIE

7.00 – 21.00

13 października 2019 r.

ZADANIA KOMISJI W DNIU GŁOSOWANIA

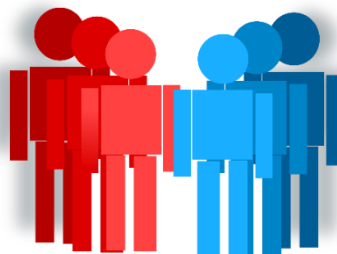
- przed otwarciem lokalu wyborczego
- *pkt 35 Wytycznych PKW*

35

W dniu głosowania OKW może rozpocząć wykonywanie czynności dopiero o ustalonej godzinie rozpoczęcia pracy, (nawet jeśli przed ustaloną godziną zbierze się pełny skład OKW) z uwagi na umożliwienie obserwowania wszystkich czynności przez mężów zaufania oraz obserwatorów społecznych i międzynarodowych.

Ustalona przez OKW godzina rozpoczęcia pracy powinna uwzględniać możliwość prawidłowego wykonania wszystkich czynności, w szczególności konieczność ostemplowania kart do głosowania.

ZADANIA OKW W DNIU GŁOSOWANIA - przed otwarciem lokalu wyborczego

36

O ustalonej godzinie - **nie później niż o 6.00** – OKW wykonuje czynności przygotowujące do głosowania, w tym:

- sprawdza dostarczone dokumenty oraz swoją pieczęć;
- **ponownie przelicza karty do głosowania** i **ustaloną liczbę OKW wpisuje w punkcie 1 protokołu głosowania** (tylko staranne wykonanie tej czynności pozwoli prawidłowo rozliczyć karty do głosowania po jego zakończeniu);
- **ostemplowuje wszystkie karty do głosowania** swoją pieczęcią przed godz. 7.00, a jeśli to nie będzie możliwe OKW kończy stemplowanie bezpośrednio po 7.00;
- rozkłada **spis wyborców wraz z osłoną na spis** oraz **karty do głosowania** (spis układa się na stole od strony wyborcy, a karty do głosowania od strony członka OKW);
- sprawdza: czy wywieszono urzędowe obwieszczenia i informacje;
- sprawdza czy nie należy usunąć elementów kampanii wyborczej (plakaty, napisy);
- sprawdza urnę, zamyka i **zabezpiecza za pomocą jednorazowych plomb (nalepek z unikalnym numerem). Numer ten wpisuje w protokole wewnętrznym.**

ZADANIA OKW W DNIU GŁOSOWANIA - przed otwarciem lokalu wyborczego

37

Zabezpieczenie urny przed nieuprawnionym otwarciem za pomocą plomby naklejkowej

Na plombę naklejkową należy nakleić dostarczoną wraz z plombą białą etykietę samoprzylepną. Na etykiecie należy odcisnąć pieczęć obwodowej komisji wyborczej oraz można umieścić „parafy” członków komisji obecnych podczas wykonywania tej czynności.

Plombę należy następnie nakleić na urnie w ten sposób, by część plomby była naklejona na pokrywę urny a część na ścianie bocznej urny.

**Należy nakleić dwie plomby na przeciwległych bokach urny,
co zabezpiecza urnę przed nieuprawnionym otwarciem.**

ZADANIA OKW W DNIU GŁOSOWANIA

- przed otwarciem lokalu wyborczego

38

UWAGA!!

Plomby strunowe przeznaczone są do zabezpieczenia worków z kartami do głosowania oraz pozostałą dokumentacją obwodowych komisji wyborczych, przekazywanych w depozyt po zakończeniu głosowania (*pkt 135-138 Wytycznych PKW*).

Nie należy używać plomb strunowych do zabezpieczenia urny przed jej otwarciem.

ZADANIA OKW W DNIU GŁOSOWANIA

39

Plomba nienaruszona.

Plomba **odklejona i przyklejona ponownie**.
Na całej powierzchni plomby pojawiły się „srebrne” napisy informujące o naruszeniu plomby.

ZADANIA OKW W DNIU GŁOSOWANIA - przed otwarciem lokalu wyborczego

40

- Przewodniczący OKW obowiązkowo wyznacza członka komisji, który przebywając w bezpośredniej bliskości urny zapewnia jej nienaruszalność oraz przestrzeganie przez wyborców zasad dotyczących tajności głosowania, w tym **czuwa, aby wyborcy wrzucali karty do urny w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna, a także żeby nie wrzucali do urny nakładek na karty do głosowania.**
- Urny nie wolno wynosić z lokalu wyborczego; dotyczy to również urny zasadniczej w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych i domach pomocy społecznej.

Urna musi pozostać zamknięta przez cały czas od chwili jej zamknięcia przed rozpoczęciem głosowania, aż do jej otwarcia po zakończeniu głosowania.

ZADANIA KOMISJI W TRAKCIE GŁOSOWANIA

- Otwarcie lokalu wyborczego

41

W dniu wyborów OKW **wszystkie czynności wykonuje w możliwie pełnym składzie, lecz nie mniejszym niż $\frac{2}{3}$ jej pełnego składu, w tym przewodniczący OKW lub jego zastępca – obliczenie $\frac{2}{3}$ składu – pkt 34 i 36 Wytycznych PKW.**

Wymóg obecności co najmniej $\frac{2}{3}$ osób z OKW oznacza stałe przebywanie takiej liczby członków w pomieszczeniu, w którym znajduje się urna.

ZADANIA KOMISJI W TRAKCIE GŁOSOWANIA

- Otwarcie lokalu wyborczego

42

Jeżeli wskutek obliczeń okaże się, że $\frac{2}{3}$ liczby pełnego składu komisji jest liczbą ułamkową, wówczas należy dokonać zaokrąglenia w górę. Oznacza to, że w dniu wyborów OKW powołana w liczbie:

- 1) 5 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 4 osoby;
- 2) 6 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 4 osoby;
- 3) 7 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 5 osób;
- 4) 8 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 6 osób;
- 5) 9 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 6 osób;
- 6) 10 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 7 osób;
- 7) 11 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 8 osób;
- 8) 12 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 8 osób;
- 9) 13 osób – musi wykonywać wszystkie czynności w składzie nie mniejszym niż 9 osób;

ZADANIA KOMISJI W TRAKCIE GŁOSOWANIA

- pkt 37 Wytycznych PKW

43

Jeżeli po wydrukowaniu kart nastąpiło:

- **skreślenie kandydata**
 - **lub (oraz) unieważnienie rejestracji listy**
- nie drukuje się nowych kart.**

Państwowa Komisja Wyborcza określi szczegółową procedurę postępowania, jeśli w wyniku skreślenia kandydata na senatora na karcie do głosowania pozostanie tylko jeden kandydat.

Okręgowa Komisja Wyborcza:

1. **Zawiadamia** o skreśleniu wszystkie OKW w okręgu wyborczym.
2. **Sporządza informację** o nowym, prawidłowym brzmieniu karty przez odwzorowanie właściwego arkusza tej karty ze skreślonym nazwiskiem kandydata lub unieważnioną listą kandydatów oraz o warunkach ważności głosu oddanego na takiej karcie.

OKW:

1. **Umieszcza** otrzymaną informację o skreśleniach i nowym brzmieniu karty w lokalu przy właściwym obwieszczeniu.
2. **Informuje o tym ustnie** każdego wyborcę przy wydawaniu karty do głosowania.

INFORMACJA
OKRĘGOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
W
z dnia 10 października 2019 r.

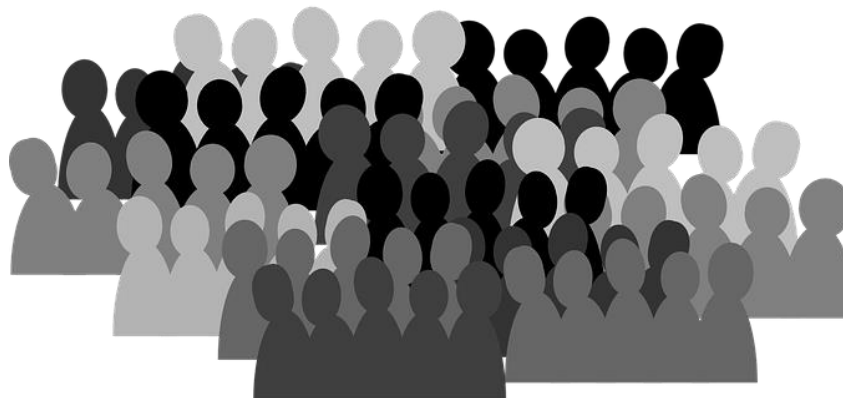
w sprawie skreślenia kandydata na posła
do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Niedopuszczalne jest dokonywanie przez OKW jakichkolwiek skreśleń i adnotacji na kartach do głosowania.

Spis wyborców

Osoba uprawniona do głosowania w wyborach do Sejmu RP jest jednocześnie uprawniona do głosowania w wyborach do Senatu RP, dlatego liczby wyborców uprawnionych do głosowania w chwili zakończenia głosowania wpisane w punkcie 2 każdego z protokołów głosowania **muszą być identyczne**.

SPIS WYBORCÓW

45

(pieczęć nagłówkowa
organu sporządzającego spis*)

Obwód głosowania nr w, gmina
(nazwa miejscowości) (nazwa gminy)

Wybory, zarządzane na dzień
(nazwa wyborów) (data)

SPIS WYBORCÓW

Część A

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Imię ojca	Data urodzenia (rok, miesiąc, dzień) nr PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania kart(-y). Głosowanie w dniu.....	Uwagi
				miejscowość ulica	nr domu nr mieszkania		

.....
(podpis, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)*

* Umieszcza się na każdej karcie spisu.

CZYNNOŚCI OKW W TRAKCIE GŁOSOWANIA

- przed wydaniem kart do głosowania

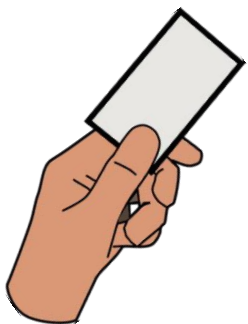
46

Sprawdza tożsamość wyborcy:

- na podstawie dokumentu z fotografią
(np. dowód osobisty, paszport, prawo jazdy, legitymacja studencka, w tym może być dokument, który utracił ważność) – pkt 38 ppkt 1 Wytycznych PKW;
- na podstawie **mTożsamość** w rządowej aplikacji mobilnej mObywatel.

W przypadku stwierdzenia wątpliwości w zakresie autentyczności aplikacji członek OKW sprawdzający mTożsamość powinien poprosić wyborcę o wykonanie sprawdzenia w usłudze mTożsamość, w szczególności poprzez wyjście z aplikacji i ponowne zalogowanie się.

Sprawdzenia tożsamości wyborcy należy dokonać w sposób minimalizujący ryzyko ujawnienia danych osobowych wyborcy osobom trzecim.

Hologram

zmieniające natężenie barw godło Rzeczypospolitej Polskiej w lewym górnym rogu

Data ostatniej aktualizacji

data ta nie musi być datą dnia, w którym przeprowadzane są wybory

Znak wodny

godło Rzeczypospolitej Polskiej pod danymi osobowymi

Element dynamiczny

ruchoma flaga, a nie jej statyczny obraz

CZYNNOŚCI OKW W TRAKCIE GŁOSOWANIA

- przed wydaniem kart do głosowania

Przed wydaniem karty do głosowania należy sprawdzić, czy wyborca jest ujęty w spisie wyborców.

Ponadto należy sprawdzić, czy są adnotacje w rubryce UWAGI

odmówić
wydania kart

SPIS WYBORCÓW

Część A

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Imię ojca	Data urodzenia (RRRR-MM-DD) Nr PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania kart(y). Głosowanie w dniu	Uwagi
				mięscowosc ulica	nr domu nr mieszkania		
1.	Kowalska Anna	Leon	1975-05-25 750525.....	Iksowo Kolejowa	25 10		wyslano pakiet
Jeśli wyborca poinformuje komisję, że nie otrzymał pakietu wyborczego, przewodniczący komisji lub jego zastępca telefonicznie potwierdza w dziale ewidencji ludności urzędu gminy, czy urząd posiada informację o niedoręczeniu temu wyborcy pakietu. W przypadku potwierdzenia przez urząd niedoręczenia pakietu 2 członków OKW w tym przewodniczący lub zastępca, skreśla adnotację w spisie o wysłaniu pakietu i wpisuje adnotację „pakiet niedoręczony”, którą opatrują parafami i OKW wydaje kartę, jak niżej:							
1.	Kowalska Anna	Leon	1975-05-25 750525.....	Iksowo Kolejowa	25 10		wyslano pakiet pakiet niedoręczony Stocę

wydać karty

DOPISYWANIE OSÓB DO SPISU WYBORCÓW

– pkt 39 Wytycznych PKW

49

W dniu głosowania OKW dopisuje na **dodatkowym formularzu spisu wyborców** i umożliwia głosowanie:

- osobie przedkładającej zaświadczenie o prawie do głosowania – OKW sprawdza czy na zaświadczeniu jest hologram z nadrukiem „PLT 2019”. **ZAŚWIADCZENIE NALEŻY ZATRZYMAĆ I DOŁĄCZYĆ DO SPISU !**
- osobie pominiętej w spisie
 - jeżeli udokumentuje, iż stale zamieszkuje na terenie tego obwodu
(a ewidencja ludności telefonicznie potwierdzi ten fakt, członek OKW, który otrzymał potwierdzenie sporządza notatkę i dołącza ją do spisu).
- osobie skreślonej ze spisu - w związku z umieszczeniem jej w spisie w obwodzie odrębnym, która **udokumentuje**, że opuściła szpital, dom pomocy społecznej, zakład karny, areszt śledczy przed dniem głosowania; *(przed dopisaniem do spisu należy sprawdzić, czy wyborca jest skreślony ze spisu, a przy nazwisku jest adnotacja o skreśleniu w związku z ujęciem w spisie w obwodzie odrębnym).*

Warszawa, dnia 2014-05-19

ZAŚWIADCZENIE O PRAWIE DO GŁOSOWANIA

Niniejsze zaświadczenie uprawnia Pana

1. imię (imiona) _____
 2. nazwisko _____
 3. imię ojca _____
 4. Nr ewidencyjny PESEL _____
 5. Nr paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość _____
 6. Adres zamieszkania:
 - a) gmina (miasto, dzielnica) **WARSZAWA URSYNÓW (1465138)**
 - b) miejscowość **WARSZAWA**
 - c) ulica _____
 - d) nr domu _____
 - e) nr mieszkania _____
 7. Obywatelstwo* _____
- do głosowania w dniu **2014-05-25** w obwodzie miejsca pobytu
w wyborach do Parlamentu Europejskiego

408. REZERWACJA 2014 WARSZAWA

Józefina Babiarz
Wiceprezydent Miasta Stołecznego Warszawy
Wiceprezydent Dzielnicy Ursynów
[podpis z podaniem imienia, nazwiska
i stanowiska służbowego]

* Wypełnia się w przypadku obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej.

DOPISYWANIE OSÓB DO SPISU WYBORCÓW – pkt 39 Wytycznych PKW – c.d.

- obywatelowi polskiemu stale zamieszkującemu za granicą, jeżeli w dniu głosowania przedstawi komisji dokument potwierdzający, że **stale zamieszkuje za granicą** wraz z jego tłumaczeniem przysięgłym na język polski oraz ważny polski paszport. Dokumentem potwierdzającym stałe zamieszkanie za granicą jest np.: karta stałego pobytu, dokument potwierdzający zatrudnienie za granicą, dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania ze świadczeń ubezpieczenia społecznego za granicą itp. **Dokument ten musi być przedłożony wraz z tłumaczeniem przysięgłym na język polski.**

*Przed dopisaniem OKW sprawdza, czy w paszporcie nie ma pieczęci innej OKW z datą głosowania w dniu 13 października 2019 r.. OKW na ostatniej stronie paszportu przeznaczanej na adnotacje wizowe **umieszcza tylko odcisk swojej pieczęci i datę głosowania.** **Niedopuszczalne są inne wpisy.***

- w obwodzie odrębnym osobie, która chce głosować, a **przybyła do danej jednostki przed dniem głosowania**. Dla dopisania nie jest potrzebne zaświadczenie o prawie do głosowania. OKW powinna się zwrócić do kierownika jednostki o udostępnienie wykazu osób przybyłych do jednostki przed dniem głosowania, które nie były ujęte w sporządzonym wcześniej wykazie osób.

DOPISYWANIE OSÓB DO SPISU WYBORCÓW

– pkt 39 Wytycznych PKW – c.d.

52

Dodatkowy formularz spisu wyborców, na którym OKW dopisuje wyborców w dniu głosowania, powinien zawierać oznaczenie „**Dodatkowy formularz spisu wyborców**”.

Członek OKW dopisujący wyborcę na tym formularzu każdorazowo, obok imienia i nazwiska osoby dopisanej, umieszcza swoją parafę.

Po zakończeniu głosowania dodatkowy formularz spisu wyborców powinien zostać opatrzony pieczęcią OKW oraz podpisany przez przewodniczącego komisji lub jego zastępcę.

Informacji o dopisaniu wyborcy do spisu wyborców, a w szczególności danych osobowych dopisanego wyborcy, nie należy zamieszczać w uwagach do protokołów głosowania, w tym np. w punkcie 22 protokołu.

Komisja nie jest uprawniona do dokonywania jakichkolwiek innych zmian w spisie wyborców otrzymanym z urzędu (np. skreśleń wyborców).

„Dodatkowy formularz spisu wyborców”

53

Dodatkowy formularz spisu wyborców

CZĘŚĆ A SPISU WYBORCÓW

(pieczęć nagłówkowa
organu sporządzającego spis*)

Obwód głosowania nr **1** w **Cmolasie**, gmina **Cmolas**
(nazwa miejscowości) (nazwa gminy)

Wybory do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzone na dzień **13 października 2019 r.**
(nazwa wyborów) (data)

**

SPIS WYBORCÓW

Część A

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Imię ojca	Data urodzenia (rok, miesiąc, dzień) nr PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania kart(-y). Głosowanie w dniu 13.10.2019r.	Uwagi
				miejscowość ulica	nr domu nr mieszkania		
chm- 1.	Kowalski Jan	Leon	1990-01-05 90010517410	Cmolas ul. Prosta	10 65	J. Kowalski	
chm- 2.	Nowak Adam	Jan	1995-06-14 95061423176	Tarnobrzeg ul. Jeziorna	1	Mam A	
chm- 3.	Wesoły Anna	Czesław	1978-05-26 78052662783	Frankfurt Prinz-Eugen Str.	6	Wesoły Anna	EL 23 37 289 wzd. Wojeroda Podkarpacki

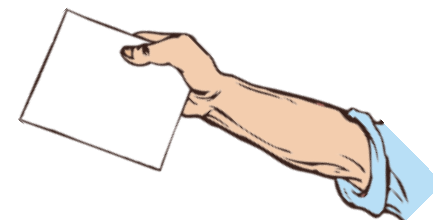
Krzysztof Grybek - przewodniczący
(podpis, z podaniem imienia, nazwiska i stanowiska służbowego)

WYDAWANIE WYBORCOM KART DO GŁOSOWANIA – pkt 40 i 41 Wytycznych PKW

54

OKW wydaje wyborcy po jednej karcie do głosowania w wyborach do Sejmu RP i do Senatu RP.

Przy wydawaniu kart do głosowania OKW sprawdza, czy wydawane karty są ostemplowane jej pieczęcią.

Wydanie wyborcy nieostemplowanej karty do głosowania powoduje, że karta jest nieważna.

OKW zwraca uwagę, by wyborca potwierdził własnoręcznym podpisem, w przeznaczonych na to rubryce spisu wyborców oraz w linii odpowiadającej jego nazwisku, fakt otrzymania kart. Możliwe jest składanie podpisu bez odwracania spisu.

WYDAWANIE WYBORCOM KART DO GŁOSOWANIA – c.d.

55

Jeżeli wyborca nie potwierdzi własnoręcznym podpisem odbioru kart do głosowania, OKW odmawia ich wydania.

Jedynie w przypadku, gdy wyborca okaże komisji dokument potwierdzający, że jest osobą niepełnosprawną o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 511, z późn. zm.) i nie może w związku z tym potwierdzić otrzymania kart do głosowania, członek OKW wydający karty do głosowania wraz z przewodniczącym lub zastępcą przewodniczącego stwierdza fakt wydania kart oraz przyczynę braku podpisu osoby otrzymującej karty.

OKW odmawia ponownego wydania kart (lub karty) do głosowania niezależnie od przyczyn tego żądania (np. z powodu pomyłkowego wypełnienia karty, zniszczenia jej itp.) – *pkt 41 Wytycznych PKW.*

WYDAWANIE KART DO GŁOSOWANIA

- podpis w niewłaściwym miejscu spisu

56

W przypadku, gdy komisja zauważy, że osoba podpisała się w linii przy nazwisku innego wyborcy, wskazuje tej osobie właściwe miejsce w spisie do złożenia podpisu, a podpis złożony w niewłaściwym miejscu skreśla. Skreślenie opatruje się adnotacją „podpis w nieprawidłowym miejscu” i parafami członka OKW oraz przewodniczącego komisji lub jego zastępcy.

SPIS WYBORCÓW

Część A

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Imię ojca	Data urodzenia (rok, miesiąc, dzień) nr PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania kart(-y). Głosowanie w dniu 13.10.2019r.	Uwagi
				miejsowość ulica	nr domu nr mieszkania		
1	Kowalska Anna	Stefan	2001-03-08 01230877765	XXXXXXXXXXXX, ZZZZZZZZZZZZZZZZ	5	<i>Kowalska</i>	
2	Nowak Jan	Piotr	1978-01-07 78010762873	XXXXXXXXXXXX, ZZZZZZZZZZZZZZZZ	6	<i>Kowalska</i>	<i>podpis w nieprawidłowym miejscu</i>

Ok
Był

WYDAWANIE KART DO GŁOSOWANIA

- ochrona danych osobowych

57

Należy zwrócić uwagę na **bezwzględną konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych wyborców ujętych w spisie**, w tym przed ujawnieniem danych osobowych innych osób przy potwierdzaniu przez wyborców odbioru karty do głosowania.

W tym celu komisja stosuje przekazane przez urząd gminy **osłony na spis** zabezpieczające dane osobowe innych osób ujętych w spisie.

Niewykonywanie lub niewłaściwe wykonywanie powyższego obowiązku skutkować może odpowiedzialnością za naruszenie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych.

WYDAWANIE KART DO GŁOSOWANIA

OBOWIĄZKI INFORMACYJNE OKW – pkt 42 Wytycznych PKW

- Na wniosek wyborcy OKW jest obowiązana wyjaśnić mu sposób głosowania oraz warunki ważności głosu, zgodnie z informacjami umieszczonymi na karcie do głosowania.

Wyjaśnienie to nie może zawierać elementów agitacyjnych.

Czynności te wykonuje przewodniczący OKW lub zastępca przewodniczącego w obecności innego członka OKW.

WYDAWANIE KART DO GŁOSOWANIA OBOWIĄZKI INFORMACYJNE OKW – cd...

59

- Na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, OKW jest obowiązana do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych z danymi o kandydatach dotyczących okręgu wyborczego, ale **tylko w zakresie:**
- w wyborach do Sejmu RP - o liczbie zarejestrowanych list kandydatów, nazwach lub skrótach nazw komitetów wyborczych, ich numerach oraz o liczbie kandydatów, a także o ich nazwiskach i imionach na konkretnej wskazanej przez wyborcę liście kandydatów;
 - w wyborach do Senatu RP – o liczbie zarejestrowanych kandydatów, nazwach lub skrótach nazw komitetów wyborczych, ich numerach na karcie, a także imionach i nazwiskach kandydatów.

Czynności te wykonuje przewodniczący komisji lub zastępca przewodniczącego w obecności innego członka komisji.

GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA

– pkt 43 Wytycznych PKW

60

OKW:

1. sprawdza tożsamość pełnomocnika;
2. sprawdza akt pełnomocnictwa;
3. sprawdza, czy osoba, która udzieliła pełnomocnictwa:
 - jest ujęta w spisie wyborców i nie głosowała wcześniej osobiście,
 - czy pełnomocnictwo nie zostało cofnięte;
 - czy pełnomocnictwo nie wygasło z innej przyczyny (np. skreślenie ze spisu wyborców osoby udzielającej pełnomocnictwa);
4. odnotowuje fakt głosowania przez pełnomocnika na otrzymanej wraz ze spisem wyborców liście wyborców, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania;
5. **akt pełnomocnictwa załącza do spisu wyborców**;
6. wydaje pełnomocnikowi karty do głosowania, który potwierdza otrzymanie kart;
7. odnotowuje wydanie kart w spisie wyborców, jak na załączonym przykładzie

Lp.	Nazwisko i imię (imiona)	Imię ojca	Data urodzenia (rok, miesiąc, dzień) nr PESEL	Adres zamieszkania		Potwierdzenie otrzymania kart(-y). Głosowanie w dniu 13.10.2019r.	Uwagi
				mięscowość ulica	nr domu nr mieszkania		
201	Nowak Janina	Tadeusz	1978-01-07 78010762783	XXXXXXXXXXXX, ZZZZZZZZZZZZZZZZ	14	Nowak Julia	Nowak Julia pełnomocnik
202	Kowalski Jakub	Adam	2001-03-08 01230877675	XXXXXXXXXXXX, ZZZZZZZZZZZZZZZZ	15		

Wpis komisji

Czytelny podpis pełnomocnika

Krajowe
Biuro
Wyborcze

AKT PEŁNOMOCNICTWA DO GŁOSOWANIA W WYBORACH DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO
W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ ZARZĄDZONYCH NA

(podaj datę wykonania)

Numer aktu pełnomocnictwa:

Dane wyborcy, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania	
Imię (imiiona):	Nazwisko:
Imię ojca:	Data urodzenia (dzień-miesiąc-rok):
Numer PESEL (a dla obywatela UE niebędącego obywatelem polskim – nr paszportu lub nazwa i nr innego dokumentu stwierdzającego tożsamość):	Adres zamieszkania:
Dane pełnomocnika	
Imię (imiiona):	Nazwisko:
Imię ojca:	Data urodzenia (dzień-miesiąc-rok):
Numer PESEL (a dla obywatela UE niebędącego obywatelem polskim – nr paszportu lub nazwa i nr innego dokumentu stwierdzającego tożsamość):	Adres zamieszkania:
Podpis wyborcy:	
Wyborca, udzielając pełnomocnictwa do głosowania, potwierdził w mojej obecności wolę udzielenia pełnomocnictwa do głosowania: – poprzez złożenie podpisu, – w inny sposób niebudzący wątpliwości*.	
KRAJOWE BIURO WYBORCZE DELEGATURA W OPOLE 45-082 Opole, ul. Piastowska 14 tel. 77 454 37 21, fax 77 454 40 19 NIP: 754-27-38-869	
Główny Specjalista mgr Agnieszka Mikucka	
(Podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego)	

* Niepotrzebne skreślić (dlażnąć dwukrotnie na tekturze).

- 1) egz. dla wyborcy,
- 2) egz. dla pełnomocnika,
- 3) egz. w/a.

GŁOSOWANIE PRZEZ PEŁNOMOCNIKA - cofnięcie lub wygaśnięcie pełnomocnictwa

62

Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu, może w dniu głosowania doręczyć komisji oświadczenie o cofnięciu pełnomocnictwa, a także głosować osobiście, jeżeli nie głosował jeszcze w jego imieniu pełnomocnik. **Głosowanie osobiste wyborcy powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa do głosowania w jego imieniu.**

Fakt cofnięcia lub wygaśnięcia pełnomocnictwa do głosowania komisja **obowiązana jest odnotować w spisie wyborców oraz na otrzymanej wraz ze spisem liście wyborców, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania w ich imieniu, a otrzymane oświadczenia o cofnięciu pełnomocnictwa dołączyć do spisu wyborców.**

OKW odmawia wydania pełnomocnikowi kart do głosowania i zatrzymuje akt pełnomocnictwa do głosowania w przypadku wcześniejszego głosowania osobistego wyborcy, cofnięcia pełnomocnictwa lub wygaśnięcia pełnomocnictwa z innej przyczyny.

PRZEBIEG GŁOSOWANIA

– pkt 46-58 Wytycznych PKW

63

- Karty do głosowania wyborcy powinni wrzucać do urny w taki sposób, aby strona zadrukowana była niewidoczna (art. 52 § 6 Kodeksu wyborczego).
- Akt głosowania nie może być wykorzystywany przez wyborców do prowadzenia agitacji wyborczej.
- Niedopuszczalne jest głosowanie za członka rodziny lub za inną osobę z wyjątkiem głosowania przez pełnomocnika.
- Osobie niepełnosprawnej, na jej prośbę **może pomagać w głosowaniu inna osoba**, w tym także niepełnoletnia; pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tej osoby; dopuszczalne jest, aby na życzenie osoby niepełnosprawnej **w miejscu zapewniającym tajność głosowania przebywała osoba udzielająca pomocy**.

Pomocy w głosowaniu nie może udzielać członek komisji, mąż zaufania, obserwator społeczny, ani obserwator międzynarodowy (art. 53 i 103c § 2 Kodeksu wyborczego).

WYNOSENIE KART DO GŁOSOWANIA

- pkt 50 Wytycznych PKW

64

OKW zwraca uwagę, by wyborcy nie wynosili kart do głosowania poza lokal wyborczy.

Jeżeli OKW:

- zauważy, że wyborca wyniósł karty na zewnątrz,
- otrzyma informacje, że w lokalu lub poza nim oferowane jest odstąpienie kart do głosowania

**obowiązana jest niezwłocznie
zawiadomić Policję**

Fakt ten należy opisać w [punkcie 22](#) protokołu głosowania.

OKW zwraca również uwagę, aby wyborcy nie wrzucali do urny innych przedmiotów niż karta do głosowania. Takie przypadki należy opisać w [punkcie 22](#) protokołu głosowania.

SPRAWDZANIE LOKALU WYBORCZEGO

- pkt 35 ppkt 6 i 50 Wytycznych PKW

65

OKW czuwając nad przebiegiem głosowania oraz sprawdzając czy w lokalu wyborczym, a także wewnątrz i na zewnątrz budynku nie znajdują się elementy kampanii wyborczej zwraca także uwagę na pozostawione przez wyborców przedmioty, a w szczególności karty do głosowania.

**OKW nie wrzuca do urny wyborczej
odnalezionych kart do głosowania.**

Fakt odnalezienia w lokalu wyborczym pozostawionych przez wyborcę kart do głosowania należy opisać w [punkcie 22](#) protokołu głosowania.

Odnalezione karty do głosowania należy niezwłocznie zabezpieczyć w oddzielny pakiet i odpowiednio opisać. Pakiet ten należy przekazać w depozyt urzędnikowi wyborczemu razem z pozostałą dokumentacją z pracy OKW.

WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ - potwierdzających udział w głosowaniu

66

Na żądanie wyborcy, OKW zobowiązana jest wydać zaświadczenie.

Zaświadczenie

Obwodowa Komisja Wyborcza Nr

W zaświadcza, że
Pan/Pani*
(imię i nazwisko wyborcy)

otrzymał/otrzymała* kartę/karty* do głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej/ i do/ Senatu Rzeczypospolitej Polskiej* w głosowaniu w dniu 13 października 2019r.

.....
(miejscowość, data)

(pieczęć komisji)

.....
(podpis)

*Niepotrzebne skreślić

Jeżeli z wnioskiem o wydanie zaświadczenia wystąpił pełnomocnik - w zaświadczeniu po wyrazach „otrzymał/otrzymała” należy dodać wyrazy „**jako pełnomocnik wyborcy**”.

WYDAWANIE ZAŚWIADCZEŃ

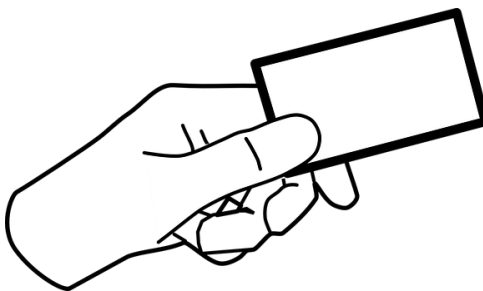
- potwierdzających odmowę wydania karty do głosowania
- pkt 52-54 Wytycznych PKW

67

Na żądanie wyborcy OKW obowiązana jest również wydać zaświadczenie potwierdzające **odmowę wydania kart** do głosowania z podaniem przyczyny odmowy (**np. gdy wyborca nie jest ujęty w spisie wyborców**).

- Zaświadczenia sporządza się w 1 egz.
- Informację o wydaniu zaświadczenia umieszcza się w rubryce „UWAGI” przy nazwisku wyborcy, którego zaświadczenie dotyczyło.
- Zaświadczenia podpisuje przewodniczący lub zastępca przewodniczącego OKW i opatruje pieczęcią komisji.

REZERWA KART DO GŁOSOWANIA – pkt 55 Wytycznych PKW

68

OKW na bieżąco sprawdza liczbę podpisów w spisie potwierdzających otrzymanie karty przez wyborców

W przypadku, gdy liczba ta przekroczy 60% liczby otrzymanych przez komisję kart do głosowania w wyborach do Sejmu RP lub do Senatu RP, OKW obowiązana jest powiadomić Okręgową Komisję Wyborczą, o możliwej potrzebie uruchomienia dla niej kart z rezerwy.

Natomiast gdy liczba ta przekroczy 80% liczby otrzymanych przez OKW kart do głosowania, OKW występuje do Okręgowej Komisji Wyborczej, za pośrednictwem urzędu gminy, o wydanie kart z rezerwy.

PRZEBIEG GŁOSOWANIA

- ZAPEŁNIENIE URNY WYBORCZEJ

- pkt 56 Wytycznych PKW

69

OKW czuwa, aby nie doszło do przepełnienia urny wyborczej.

- Jeżeli OKW stwierdzi, że urna może wkrótce ulec zapełnieniu, powinna niezwłocznie zwrócić się do wójta o dostarczenie drugiej urny (jeśli druga urna nie została dostarczona).
- Jeżeli została dostarczona druga urna przed rozpoczęciem głosowania należy zakleić oraz opieczetować wlot przepełnionej urny i wykorzystać drugą urnę.
- Urna, która uległa przepełnieniu pozostaje w lokalu wyborczym.
- Przed rozpoczęciem stosowania drugiej urny OKW sprawdza czy urna jest pusta, a następnie zamyka ją i opieczetowuje.

Obie urny powinny być ustawione w takim miejscu, by były przez cały czas głosowania pod nadzorem wyznaczonego członka OKW oraz widoczne dla członków komisji, mężów zaufania i obserwatorów społecznych oraz międzynarodowych.

PRZEBIEG GŁOSOWANIA

- nagrywanie, filmowanie, zdjęcia

- pkt 57-58 Wytycznych PKW

70

Przepisy Kodeksu wyborczego nie zabraniają robienia zdjęć w lokalu wyborczym przez wyborców pod warunkiem, że m.in.

1. nie narusza to:
 - a) porządku w lokalu wyborczym,
 - b) powagi i tajności głosowania,
 - c) przepisów dotyczących ochrony danych osobowych;
2. nie zakłóca przebiegu głosowania;
3. nie narusza praw osób przebywających w lokalu wyborczym do ochrony dóbr osobistych, w tym ochrony wizerunku (wymagana jest ich zgoda na nagrywanie lub fotografowanie).

Niedopuszczalne jest robienie zdjęć lub nagrywanie spisu wyborców.

FREKWENCJA – pkt 59 Wytycznych PKW

WYŁĄCZNIE W STAŁYCH OBWODACH GŁOSOWANIA

71

OKW w dniu głosowania ustala **dwukrotnie**, tj. na godz. **12.00** oraz **17.00**

- liczbę osób uprawnionych do głosowania,
- liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania

I. Procedura podstawowa

Obwodowa komisja wyborcza

- operator obwodowy wprowadza w systemie **WOW** dane o frekwencji

System informatyczny WOW

Państwowa
Komisja Wyborcza

II. Procedura awaryjna

(brak możliwości wprowadzenia danych do systemu informatycznego WOW)

Obwodowa
komisja
wyborcza

telefonicznie

Pełnomocnik
upoważniony do
telefonicznego
przyjęcia danych
OKW

e-mail (arkusz
kalkulacyjny)

telefonicznie

System informatyczny WOW
(za pomocą pełnomocnika)

Osoba
wyznaczona

przez
Okręgową
Komisję
Wyborczą

System informatyczny

e-mail

Państwowa
Komisja
Wyborcza

Osoba
wyznaczona

Dane przekazywane są ściśle wg zasad ustalonych w uchwale nr 159/2019 PKW z dnia 26 sierpnia 2019 r. w sprawie trybu i sposobu przekazywania danych o liczbie osób ujętych w spisach wyborców oraz liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania w stałych obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. (M.P. poz. 854)

PODANIE FREKWENCJI DO PUBLICZNEJ WIADOMOŚCI

72

- Liczbę osób uprawnionych do głosowania ustala się na podstawie liczby osób umieszczonych w spisie wyborców łącznie z dopisanymi osobami przez OKW w trakcie głosowania.
- Liczbę wyborców, którym wydano karty do głosowania, stanowi suma liczby podpisów wyborców potwierdzających otrzymanie karty do głosowania, łącznie z adnotacjami: „odmowa podpisu”, o wydaniu karty wyborcy niepełnosprawnemu bez potwierdzenia podpisem w spisie i „bez Sejmu” lub „bez Senatu” oraz adnotacjami o wysłaniu do wyborcy pakietu wyborczego.

Informację o liczbie osób uprawnionych do głosowania oraz o liczbie wyborców, którym wydano karty do głosowania OKW podaje do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na drzwiach wejściowych do lokalu wyborczego, niezwłocznie po przekazaniu Państwowej Komisji Wyborczej.

Informację podpisuje przewodniczący komisji lub jego zastępca i opatruje ją pieczęcią OKW.

PRZERWA W GŁOSOWANIU

73

Głosowania nie wolno przerywać – tylko nadzwyczajne wydarzenia, np. katastrofa budowlana dotycząca budynku lokalu wyborczego może być przyczyną przerwy w głosowaniu.

Brak pieczęci, trudność w dostaniu się do budynku lub lokalu przed rozpoczęciem głosowania, zapełnienie się urny

– **to nie są nadzwyczajne wydarzenia!!!**

Nie upoważniają do zarządzenia przerwy w głosowaniu.

O przyczynach uzasadniających — zdaniem komisji — zarządzenie przerwy w głosowaniu, jego przedłużenie lub odroczenie komisja powiadamia niezwłocznie Okręgową Komisję Wyborczą i za jej zgodą podejmuje uchwałę w tej sprawie.

Uchwałę o zarządzeniu przerwy w głosowaniu, jego przedłużeniu lub odroczeniu komisja bezzwłocznie:

- podaje do publicznej wiadomości,
- przesyła Okręgowej Komisji Wyborczej i wójtowi.

Uchwałę załącza się do protokołu głosowania w obwodzie i czyni o tym adnotację **w punkcie 18** protokołu głosowania.

Cała procedura opisana jest w pkt od 62 do 67 Wytycznych PKW.

ZAKOŃCZENIE GŁOSOWANIA

74

O godz. 21.00 OKW zamyka lokal

- osobom przybyłym do lokalu przed 21⁰⁰ należy umożliwić oddanie głosu;
- w obwodach odrębnych OKW może zarządzić wcześniejsze zakończenie głosowania, pod warunkiem że **wszyscy wyborcy wpisani do spisu wyborców oddali swoje głosy** – zawiadomić właściwą Okręgową Komisję Wyborczą, wójta i osobę kierującą jednostką;

Zarządzenie wcześniejszego zakończenia głosowania w obwodach odrębnych może nastąpić

nie wcześniej niż o godzinie 18⁰⁰ ale protokół można podać do publicznej wiadomości nie wcześniej niż o godz. 21.00

ZAKOŃCZENIE GŁOSOWANIA

75

Po opuszczeniu lokalu przez ostatniego wyborcę przewodniczący OKW zabezpieczewuje otwór urny wyborczej;

Komisja używa do zabezpieczania urny jednorazowe plomby (nalepki foliowe) opatrzone unikatowym numerem, za ich pomocą (zaleca się użycie dwóch plomb) zabezpiecza wlot urny. Na naklejce etykiety należy postawić pieczęć OKW.

Unikatowy numer plomby przewodniczący OKW wpisuje do wewnętrznego protokołu.

Należy pamiętać, że każda próba odklejenia nalepki spowoduje pojawienie się na niej napisu o tym informującego.

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- szczególne zadania OKW– pkt. 139-144 Wytycznych PKW

76

Jedynie w obwodach głosowania utworzonych w zakładach leczniczych i domach pomocy społecznej dopuszczalne jest głosowanie przy zastosowaniu urny pomocniczej.

OKW powołana dla takiego obwodu, po uzgodnieniu z Okręgową Komisją Wyborczą, **może** zarządzić stosowanie w głosowaniu urny pomocniczej (oprócz urny zasadniczej).

Urna pomocnicza służy do głosowania poza lokalem tylko przez tych wyborców, którzy są wpisani do spisu wyborców w danym obwodzie głosowania i wyrażą wolę takiego głosowania.

OKW ogłasza w zakładzie leczniczym lub domu pomocy społecznej przed dniem głosowania informację o możliwości głosowania w pomieszczeniach, w których przebywają pacjenci obłożnie chorzy i pensjonariusze mający trudności w poruszaniu się;

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- Głosowanie za pomocą urny pomocniczej

77

OKW zbiera informacje, którzy wyborcy chcą głosować w pomieszczeniu, w którym przebywają, a następnie sporządza wykaz nazwisk i imion tych osób, ze wskazaniem numerów pomieszczeń, do których członkowie OKW powinni przynieść urnę;

OKW ustala orientacyjną liczbę kart do głosowania każdego rodzaju, z pewną nadwyżką w stosunku do wcześniejszych zgłoszeń (na wypadek zgłoszeń dodatkowych dokonanych w trakcie głosowania), i przygotowuje pokwitowanie przyjęcia tych kart przez członków OKW, którzy przeprowadzą głosowanie poza lokalem wyborczym;

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- Głosowanie za pomocą urny pomocniczej

78

OKW w drodze uchwały, określa czas (godziny) głosowania poza lokalem wyborczym i przerwę w głosowaniu, w tym czasie w lokalu przy wykorzystaniu urny zasadniczej. Zaleca się, aby przerwę w głosowaniu zarządzić w czasie, gdy większość wyborców umieszczonych w spisie oddała głosy w lokalu wyborczym.

Przerwa w głosowaniu, o której mowa, nie stanowi podstawy do przedłużenia czasu głosowania.

Uchwałę OKW o przerwie w głosowaniu należy wywiesić na drzwiach lokalu wyborczego przed rozpoczęciem głosowania przy użyciu urny pomocniczej.

Uchwała powinna być wywieszona w taki sposób, żeby możliwe było jej odczytanie także z wózka inwalidzkiego.

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- Głosowanie za pomocą urny pomocniczej

79

- Przed przystąpieniem do głosowania poza lokalem wyborczym OKW pieczętuje wlot urny zasadniczej, zaklejając go plombą (nalepki foliowe) opatrzoną unikatowym numerem. W takim przypadku każdorazowo numer plomby – nalepki foliowej, niezwłocznie po ich założeniu, powinien być wpisany przez przewodniczącego OKW lub jego zastępcę do wewnętrznego protokołu, a członkom OKW, którzy będą prowadzili głosowanie przy wykorzystaniu urny pomocniczej, wydaje protokolarnie spis wyborców, odpowiednią liczbę kart do głosowania oraz wykaz pacjentów zakładu leczniczego lub pensjonariuszy domu pomocy społecznej, którzy wyrazili wolę głosowania w pomieszczeniu, w którym przebywają. Następnie komisja sprawdza, czy urna pomocnicza jest pusta i pieczętuje ją w sposób jak wyżej stosując plomby.
- W trakcie przeprowadzania głosowania przy użyciu urny pomocniczej żaden z członków OKW nie może przebywać w lokalu wyborczym.
- W tym czasie lokal OKW musi być zamknięty i zaplombowany paskiem papieru opatrzonym pieczęcią komisji i podpisami jej członków.

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- Głosowanie za pomocą urny pomocniczej

80

Głosowanie poza lokalem komisji może prowadzić co najmniej 2/3 tj. 4 członków ustawowego składu komisji; członkom komisji mogą towarzyszyć mężowie zaufania oraz obserwatorzy społeczni.

OKW jest obowiązana dotrzeć z urną do każdego wyborcy, który wyraził wolę skorzystania z tej formy udziału w głosowaniu, a także umożliwić głosowanie innym wyborcom.

Wyborca po otrzymaniu kart do głosowania kwituje ich odbiór podpisem w spisie, a członek OKW w rubryce spisu „Uwagi” umieszcza litery „UP” (jako skrót od nazwy „urna pomocnicza”), w celu późniejszego rozliczenia kart do głosowania.

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- Głosowanie za pomocą urny pomocniczej

81

Po zakończeniu głosowania poza lokalem komisji członkowie OKW rozliczają się protokolarnie z otrzymanych wcześniej kart do głosowania (uwzględniając ich liczbę wymienioną w pokwitowaniu oraz liczbę znaków „UP” w spisie) uwzględniając ewentualne adnotacje „bez Sejmu” lub „bez Senatu”, zwracają niewykorzystane karty do głosowania i pieczętują wlot urny pomocniczej; zapieczętowaną urnę oddaje się pod dozór przewodniczącemu OKW, z tym że urnę należy postawić obok urny zasadniczej.

OKW sprawdza następnie, czy pieczęcie urny zasadniczej: na wlocie i na urnie, nie zostały naruszone, sporządza protokół potwierdzający dokonanie sprawdzenia, otwiera wlot urny zasadniczej i wznowia głosowanie w lokalu OKW.

GŁOSOWANIE W OBWODACH ODRĘBNYCH

- szczególne zadania OKW

82

Po zamknięciu lokalu wyborczego OKW dokonuje otwarcia urny pomocniczej przed otwarciem urny zasadniczej.

OKW po zakończeniu swojej pracy przekazuje w depozyt urzędnikowi wyborczemu akta ze swojej pracy, w tym:

- uchwałę komisji w sprawie zarządzenia zastosowania urny pomocniczej przy przeprowadzeniu głosowania,
- wykaz wyborców, którzy wyrazili chęć głosowania przy użyciu urny pomocniczej,
- uchwałę komisji w sprawie przerwy w głosowaniu,
- protokół przekazania spisu wyborców i kart do głosowania,
- protokół rozliczenia kart do głosowania,
- protokół ze sprawdzenia pieczęci urny zasadniczej.

